Simchat Yom Tov - Can God command happiness?

source sheet for shiur for shiur by Menachem Leibtag/ - www.tanach.org

A. Re: the commandment to keep Shavuot in Devarim chapter 16

ט שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת, תִּסְפָּר-לָךְ: מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ, בַּקְּמְה, תַּחֵל לִסִפּר, שָׁבִעָה שַׁבְעוֹת.

9 Seven weeks shalt thou number unto thee; from the time the sickle is first put to the standing corn shalt thou begin to number seven weeks.

י וְעָשִׂיתָ **חַג שָׁבֻעוֹת**, לַה' אֱלֹהֶידְ--מִסַּת נִדְבַת יְדְדּ, אַשֶׁר תִּתֵּן: כַּאֲשֶׁר יִבָרֵכִדְּ ה' ... **10** And thou shalt keep the feast of weeks unto the LORD thy God after the measure of the freewill-offering of thy hand, which thou shalt give, as God blesseth thee.

יא וְשָׁמַחְתָּ לִפְנִי ה' אֱלֹהֶידּ, אַתָּה וּבִנְדְּ וּבִתֶּדְּ וְעַבְּדְּדְּ וַאֲמְתֶדְּ, וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרִידְּ, וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקַרְבֶּדְּ--בַּמְּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אלהיד לשׁכּז שׁמוֹ, שם. 11 And thou shalt rejoice before the LORD thy God, thou, & thy son, & thy daughter, & thy servant & maid-servant, and the Levite that is within they gates, & the stranger, & the fatherless, & the widow, that are in your midst in the place which that God shall choose to cause His name to dwell there.

יב וְזָכַרְתָּ, כִּי-עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם...

12 And thou shalt remember that thou wast a bondman in Egypt;

B. Re: the commandment to keep Succot in Devarim chapter 16

יג חַג הַסָּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְּדּ, שִׁבְעַת יָמִים: בְּאָסְפְּדּ--מִגְּרְנְדּ, וּמִיּקְבֶדּ. יֹד וְשָׁמַחְתָּ, בְּחַגָּדּ: אַתָּה וּבִנְדְּ וּבִתֶּדְ, וְעַבְדְּדְ וַאֲמֶתֶדְּ, וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה, אֲשֶׁר בִּשִּׁעֵרִידִּ... 13 Thou shalt keep the feast of tabernacles seven days, after that thou hast gathered in from thy threshing-floor and from thy winepress. 14 And thou shalt rejoice in thy feast, thou, and thy son, and thy daughter, and thy man-servant, and thy maid-servant, and the Levite, and the stranger, and the fatherless, and the widow, that are within thy gates.

טו שִּבְעַת יָמִים, תָּחֹג לַה' אֱלֹהֶידּ, בַּ**מְּקוֹם, אֲשֶׁר-יִבְחַר** ה': כִּי יְבָרֶכְדּ ה' אֱלֹהֶידּ, בְּכֹל תְּבוּאֶתְדּ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָבִידּ, וְהָיִת, אַדּ שָׂמֵח.

15 Seven days shalt thou keep a feast unto the LORD thy God in the place which the LORD shall choose; because the LORD thy God shall bless thee in all thine increase, and in all the work of thy hands, and thou shalt be altogether joyful.

C. 'Remember You Were a Slave' / a REFRAIN in Sefer Devarim

יז לא תַּשֶּׁה, מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם; וְלֹא תַחֲבֹל, בֶּגֶד אַלְמָנָה. וֹזָ**בַרְתָּ, כִּי עֶבֶד הִיִיתִ בְּמִצְרַיִם,** וַיִּפְדְּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ, מִשָּׁם;

24:17 You shall not pervert the justice due to the stranger, or to the orphan or widow.... But **you shall remember that you were a bondman in Egypt**,

יט כִּי תִקְצֹר קְצִירְדְּ בְּשָׂדֶדְּ וְשָׁכַחְתָּ עֹמֶר בַּשָּׂדֶה, לא תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ--לַ**גַּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה** יִהְיֶה .. יוָבַרְתָּ, כִּי-עַבֶּד הָיִיתָ בָּאֵרְץ מִצְרַיִם

19 When you reap your harvest, you must forget a sheaf in the field, do not go back to fetch it; it shall be for the stranger, for the orphan, and widow... Remember that you were a bondman in Egypt...

See also VAYIKRA Parshat Kedoshim / 19:33-37 - forms thematic finale of the entire unit & in Devarim - Thematic Intro in 10:12-19, & recurring theme: 15:12-14, 16:9-12, 24:17-22

D. Emulating God - according to Devarim 10:17-19

יז כִּי, ה' אֱלהֵיכֶם--הוּא אֱלהֵי הָאֱלהִים, וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים: **הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּר, וְהַנּוֹרָא,** אֲשֵׁר לֹא-יִשָּׂא פָנִים, וַלֹא יִקַּח שׁחַד.

17 For the LORD your God, He is God of gods, and Lord of lords, the great God, the mighty, and the awful, who regardeth not persons, nor taketh reward.

יח עשֶׁה מִשְׁפַּט יָתוֹם, וְאַלְמָנָה; **וְאֹהֵב גֵּר,** לָ**תֶת לוֹ לֶחֶם וְשִּמְלָה. יט** וַאֲהַבְתֶּם, אֶת-הַגַּר: **כִּי-גֵרִים הֵיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִּם**

18 He doth execute justice for the fatherless and widow, and loveth the stranger, in giving him food and raiment.19 Love ye therefore the stranger; for ye were strangers in the land of Egypt.

E. The reason for Shabbat in the Ten Commandments in Devarim

יא שָׁמוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ... יב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד... לֹא תַעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְדְּ(end of commandment) - יּבָּהֶרְ וְגֵרְדְּ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶידְּוּבִּהֶרְ וְעַבְדְּדְ-וַאֲמָתֶדְ וְשׁוֹרְדְ וַחֲמֹרְדְ וְכָל-בְּהֶמְתֶּדְ, וְגֵרְדְ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶידְfollowed by reason so that your workers can also enjoy a day of rest – followed by 'the refrain'

־לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּדְּ וַאֲמָתְדּּ, כָּמוֹדְּ. יד וִזָּכַרִתָּ, כִּי עַבֵּד הָיִיתָ בְּאֵרֵץ מִצְרַיִם

F. Similar theme in Sefer Shmot Shmot 22:20 -> 23:9

ט וְגֵר, לֹא תִלְחָץ; וְאַתֶּם, יְדַעְתֶּם אֶת-נֶפֶשׁ הַגֵּר--כִּי-גַרִים הֵיִיתֵם, בְּאֵרֵץ מִצְרָיִם. 23.9 And do not oppress a stranger- for you know the heart of a stranger, seeing you were strangers in the land of Egypt.

G. Remembering the Exodus: 'every day' or 'once a year'? [Devarim 16:1-3]

אַ שְׁמוֹר, אֶת-חֹדֶשׁ הָאָבִיב, וְּעָשִׂיתְ פֶּסַחג לֹא-תֹאכַל עָלְיוֹ חָמֵץ, שִׁבְעַת יְמִים תּאֹכַל-עָלָיו מֵצוֹת לֶחֶם עֹנִי: כִּי בְּחִפְּזוֹן, יִצְאתְ מֵאֶרֶץ מִצְרִים--לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת-יוֹם צֵאתְדּ מֵאֶרֵץ מִצְרִים, כֹּל יִמֵי חַיֵּידְ. **16:1** Keep the month of the spring, and offer a Pascal sacrifice....3. Do not eat any **chametz** with it, instead eat with **matza** for seven days – **lechem oni** – for you left Egypt in a hurry – **in order that you remember the day you left Egypt – ALL the days of you lives.**

H. Rambam – Laws of Yom Tov – re: mitzvah to be happy on Yom Tov רמב"ם – הלכות שביתת יום טוב ו, יח: כיצד: הקטנים, נותן להם קליות ואגוזים ומגדנות; והנשים, קונה להן בגדים ותכשיט כפי ממונו; והאנשים, אוכלין בשר ושותין יין, שאין שמחה אלא בבשר, ואין שמחה אלא ביין.

וכשהוא אוכל ושותה, חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמיללים. אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו,

ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש--אין זו שמחת מצוה, אלא שמחת כרסו.

... And when one eats & drinks [on Yom Tov], he is obligated to feed the stranger, widow & orphan together with the other poor and unfortunate- but he who locks the doors of his courtyard, and rejoicing only with his friends and family – while not caring and giving food and drink to the poor and to those with bitter souls; this is not the mitzvah of happiness, rather he is simply making his belly happy. In regard to this the prophet says.....